

373

RAPORT WOJSKOWO-PRASOWY

za czas od 10 do 20 marca 1944 roku.

TREŚĆ:

I. INFORMACJE WOJSKOWE:

1. Sytuacja na froncie wschodnim
2. Niemieckie linje obronne
3. Stan liczebny armii niemieckiej

II. WIADOMOŚCI Z NIEMIEC:

1. Ogólna sytuacja i nastroje
2. Sytuacja aprowizacyjna
3. Stan zdrowotny
4. Surowce strategiczne
5. Przemysł wojenny
6. Robotnicy cudzoziemscy
7. Skutki nalotów
8. Stosunki w NSDAP
9. Kolonizacja na Śląsku
10. Przemysł i górnictwo śląskie

~~III. WIADOMOŚCI Z RUMUNJI~~

~~IV. WIADOMOŚCI Z WĘGIER~~

Wpływ dn. 11. 4. 1944

L. dz. 273/44

Przydział.....

sygnatura
prasy 1. dz. 44/7/44.

I. INFORMACJE WOJSKOWE

1. Sytuacja na froncie wschodnim.
Nowe sowieckie zdobycze terenowe tłumaczą się działaniem dwóch następujących czynników:

- a/ szybkim ruchem odwrotowym, nakazanym przez naczelne dowództwo niemieckie, wobec bezcelowości bronięcia wydłużonej linii frontu;
- b/ wprowadzeniem przez Sowiety do walki kawalerji oraz zastosowaniem prymitywnych środków transportowych, pozwalających na rozwinięcie w trudnym terenie szybkości, osiągniętych dotąd przez zmotoryzowane kolumny niemieckie podczas akcji uderzeniowych.

Do powodzenia operacji sowieckich przyczyniły się również dostawy amerykańskich samochodów ciężarowych i "jeeps" oraz rzucenie do walki nowego sowieckiego sprzętu lotniczego.

/DEUTSCHE LA PLATA ZEITUNG z dnia 14.III.44 - agencja SADRA - SZTOKHOLM /.

Nie można odmawiać doniosłości wysiłkowi sowieckiemu, który cechuje przede wszystkim brutalność. Jednakże sukcesy swoje Sowiety osiągają dzięki przewadze w ludziach i w sprzęcie wojennym, a nie dzięki zręczności swoich dowódców.

Dowództwo sowieckie działa wyłącznie ~~xx~~ metodą wymacywania słabych punktów frontu przeciwnika, uderzając naprzemiennie na różnych odcinkach; wskutek tego posuwanie się wojsk sowieckich nosi charakter nieregularny. Konsekwencją tej metody jest powstawanie owych dziwnych frontów, jak naprz. obecny w formie nosa.

Dowództwu sowieckiemu nie udało się wykryć prawdziwie słabych punktów przeciwnika. Stąd wynika owo wleczenie się wśląd za nieprzyjacielem, który ciągnie za sobą siły sowieckie tam, gdzie mu to dogadza, przyczym nie dopuszcza się Rosjan do osiągnięcia jakiegoś decydującego sukcesu, a nawet do wzięcia do niewoli znaczniejszej ilości jeńców.

/CABILDO z dnia 16.III.44 - płk.G. - Źródło proniemieckie/.

2. Niemieckie linje obronne. Ostatnia niemiecka linja obronna na Wschodzie biegnie z północy na południe w odległości 20-50 km. na zachód od KATOWIC. Nad budową jej pracowano od połowy maja 1943 roku.

Przebieg linii: linja biegnie wzdłuż WARTY - następnie wzdłuż ZAGLEBIA DABROWSKIEGO - przez OLKUSZ /Ilkenau, do CHRZANOWA - okrąża północny skraj BESKIDÓW aż do ŻYWCA - następnie biegnie dalej wzdłuż KARPAT.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 18.III.1944 /.

3. Stan liczebny armii niemieckiej
Rezerwy ludzkie Niemiec znacznie się wyczerpały; straty niemieckie oblicza się na 40 dywizji pierwszej linii. Stan dywizji niemieckich został ograniczony do dwóch pułków i nie osiąga 15.000 ludzi. Bardzo wysoka jest ilość wyższych oficerów we wszystkich rodzajach broni. Według oficjalnych danych - od jesieni 1942 roku zginęło 22 generałów i 2 admirałów. Cyfry dotyczące globalnych strat niemieckich nie są publikowane.

Ilość żałobnych ogłoszeń rodzinnych w prasie w r.1943 podwoiła się w porównaniu z rokiem 1942. 9% zmarłych przypada na front włoski, 30% na cywilne ofiary podczas nalotów; 60% na front

wschodni. Przeważna część żołnierzy padłych na froncie to chłopcy 19-letni; bardzo mało w wieku 25-28 lat, którzy przeważnie wyginęli w pierwszych latach wojny.

/LA PRENSA z dnia 11 i 12 .III.1944 - R.Heinzen - LIZBONA /.

II. WIADOMOŚCI Z NIEMIEC

1. Ogólna sytuacja i nastroje. Wojskowi Niemiec wykazują lepszą postawę moralną aniżeli ludność cywilna, która jest zmęczona wojną, ale rozumie, że pokój negocjowany jest obecnie niemożliwością. Gestapo kontroluje całkowicie sytuację. 600.000 ludzi "Waffen-SS" i Gestapo uniemożliwia jakiegokolwiek wewnętrzne zmiany w chwili obecnej. Propaganda oficjalna wpaja w ludność przekonanie, że jakiegokolwiek pokój negocjowany byłby takim samym oszukaństwem, jak 14 punktów wilsonowskich.

Nalotom aljanckim poświęca się w prasie niemieckiej najwyżej 10 wierszy, które się kończą stereotypowym zdaniem: "ludność niemiecka poniosła straty". Nikt nie ośmiela się krytykować jawnie Hitlera lub Goeringa. Widoczny entuzjazm dla wojny daje się zauważyć jedynie wśród dzieci i członków młodzieży hitlerowskiej.

Żołnierze wracający z frontu wyrażają zdziwienie, że wewnątrz kraju powątpiewa się w zwycięstwo. Hitler podtrzymuje nastroje armii na froncie wschodnim, zaopatrując ją żołnierzy we wszystko co im jest potrzebne. Podczas zimy żołnierze zostali wyposażeni w płaszcze i w rękawice podszyte futrem.

/LA PRENSA z dnia 11, 12 i 13.III.1944 - spec.korespondent Ralph Heinzen - LIZBONA /.

2. Sytuacja aprowizacyjna Niemiec jak przedstawia się naogół zadawalająco. W porównaniu z Belgią, Francją i Holandją Rzesza jest jeszcze krajem dostatnym. W Niemczech dotąd jeszcze jada się biały chleb, masło i mięso oraz pije się dobre piwo. Wydaje się również kupony na przydział odzieży i obuwia. Czarna giełda istnieje w rozmiarach znacznie mniejszych, niż w pozostałych krajach Europy. Podczas ubiegłej zimy po raz pierwszy dał się odczuć dotkliwie brak węgla dla celów gospodarstwa domowego. W dziedzinie produkcji rolniczej Niemcy rozporządzają wielkimi możliwościami.

/LA PRENSA z dnia 12 i 13.III.44 - R.Heinzen - LIZBONA /.

3. Stan zdrowotny Niemiec podczas ubiegłej zimy był naogół pomyślny. Dopiero w styczniu 1944 roku zaszły liczne wypadki grypy, co wielu Niemców przypisuje zawleczeniu jej przez lotników RAF wziętych do niewoli.

Stosunkowo słabo powiększył się odsetek wypadków paraliżu dziecięcego, szkarlatyny i rachityzmu. Niemcy szczytują się specjalnie opanowaniem niebezpieczeństwa rozmaitego rodzaju tyfusu i dyftery tu. Według oficjalnych statystyk - liczba porodów przekracza znacznie liczbę zgonów o 1.100.000.

Poszczególne osoby w Niemczech traci rocznie, średnio biorąc, około półtora kilograma na wadze, co jednak nie odbija się zbyt szkodliwie na zdrowiu.

/LA PRENSA z dnia 11.III.44 - R.Heinzen - LIZBONA /.

4. Surowce strategiczne. NAFTA. Niemcy uzyskują 60% potrzebnej im nafty z Rumunii, 30% z węgla, a resztę dają zapasy i z produkcja krajów okupowanych. Brak nafty daje się odczuwać coraz bardziej. Przydział benzyny dla ludności cywilnej został prawie całkowicie wstrzymany. Benzynę w ograniczonej

ilości otrzymują tylko lekarze posiadający samochody.
/LA PRENSA z dnia 11.III.44 - R.Heinzen - LIZBONA /.

5. Przemysł wojenny. Tylko mała ilość zdecentralizowanych obecnie fabryk niemieckich pracuje w podziemiach, względnie posiada prawdziwe zabezpieczenie plot. Większość fabryk znajduje się na powierzchni ziemi i posiada tylko schrony na mo-
dele i dla personelu z żelbetonu.

Wytrzymałość przemysłu niemieckiego i jego odporność na naloty tkwi właśnie w decentralizacji.

Fabryki wojennego przemysłu niemieckiego rozrzucone są dosłownie po terenie całej Rzeszy, przyczym odnosi się to przedewszyst-
kiem do fabryk przemysłu lotniczego.

/LA PRENSA z dnia 11.III.44 - R.Heinzen - LIZBONA /.

Znaczenie przemysłowe Wrocławia. WROCLAW jest jednym z głównych centrów produkcji taboru kolejowego, a po zniszczeniu przez RAF miasta KASSEL - być może nawet ośrodkiem jedynym. Mieszczą się tam - niedaleko miasta - zakłady LINKE-HOFFMANN-WERKE, WAGON-
-FABRIK ROSENBAUM w GRABBSCHEN, EISENWERKE TREHLENBERG - również w GRAEBSCHEN i in.

Rafinerje cukru są następujące: SCHOELLER & SKENE; VEREINIGTE SCHLESISCHE ZUCKERFABRIKEN i in. Ponadto znajdują się fabryki samolotów, narzędzi rolniczych, traktorów, wielkie młyny, wytwórnie alkoholu i t.p.

Wrocław stanowi pozatem punkt węzłowy dróg wodnych, które łączą Odre z Łabą i z Wisłą.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 15.III.1944 /.

6. Robotnicy cudzoziemscy. Szwedzki dzien-
nikarz Gösta BLOCK, doniedawna sympatyk Nazizmu, który powrócił z podróży po Niemczech stwierdza, że w zakładach lożniczych koncer-
nu JUNKERS pracuje wielka liczba robotników rosyjskich. Chodzą oni bosi po cementowej podłodze i są ubrani w zachmany. Nie skar-
żą się na pracę, lecz na rodzaj jedzenia i na obozowe baraki w których mieszkają.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 13.III.1944 /.

7. Skutki nalotów. W wyniku nalotu na BERLIN w dniu 10.III.44 zostały ciężko uszkodzone południowo-zachodnie obwody. Prawie całkowicie zostały zniszczone dzielnice ZEHLENDORF i WANN-
SEE. Bardzo ucierpiała również dzielnica ERKNER, gdzie znajdują się ważne fabryki.

/NOTICIAS GRAFICAS z dnia 11.III.44 - Sten Hedman -SZTOKHOLM/.

8. Stosunki w N.S.D.A.P. Min.GOEBBELS jest szczególnie czuły na punkcie popierania swojej rodziny. Brat jego Hans GOEB-
BELS był do roku 1933 skromnym pracownikiem przedsiębiorstwa "Provincial-FEUERVERSICHERUNG der RHEINPROVINZ" w DUESSELDORF. W maju 1933 r. został generalnym dyrektorem tego przedsiębiorstwa a obecnie jest ponadto członkiem zarządów licznych niemieckich i zagranicznych towarzystw ubezpieczeniowych i wiceprezesem "REICHAUSSCHUSS VERSICHERUNG". W jego zakres działania wchodzi t.zw. "Rueckversicherungen" - jedyne przedsiębiorstwa finansowe utrzymujące kontakt z neutralną zagranicą.

Szwagier GOEBBELSA, Walter GRANZOW, był do 1933 roku małym właścicielem ziemskim i t.zw. "GAUFACHSCHAFTSWALPER der NSDAP". W listopadzie 1933 r. został dyrektorem "RENTENBANK-KREDITANSTALT". Obecnie jest prezesem "DEUTSCHE SIEDLUNG BANK", członkiem rad

nadzorczych licznych banków rolnych południowo-wschodniej Europy
braz prezesem "WIRTSCHAFTSGRUPPE KREDITGENOSSENSCHAFTEN".

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 19.III.1944 /.

9. Kolonizacja na Śląsku. Na polskiej części Górnego Śląska mieszka obecnie 2.500.000 Polaków, 135.000 Czechów i Słowaków i 200.000 Niemców. 25.000 Niemców - to koloniści z Małopolski Wschodniej, Bukowiny, Besarabji i Dobrudży, umieszczeni w "pasie obronnym" na małych gospodarstwach rolnych - do 15 ha - z których wygnano właścicieli polskich. Dalsze 50.000 - to przyjezdni urzędnicy oraz uchodźcy ze zbombardowanych ośrodków.

W wyniku akcji germanizacyjnej, przeprowadzonej na jesieni 1942 r. przez Gauleitera BRACHT'A, nadano 400.000 osobom obywatelstwo niemieckie, a dalszych 900.000 uznano za "rasowo przydatnych".

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 18.III.1944 /.

10. Przemysł i górnictwo śląskie. Prawie wszystkie kopalnie węgla na Śląsku zostały wcielone do "HERMAN GOERING KONZERN", a m.in. 23 kopalnie WSPÓLNOTY INTERESÓW w Katowicach i Rybniku oraz kopalnie SKARBOFERMU. Kopalnie w Dąbrowie Górniczej przejęła "PREUSSISCHE BERGWERKS-und-HUETTEN A.G." Nie zmieniły właścicieli kopalnie stanowiące własność rodzin DONNERSMARK, SCHAFFGOTSCH i książąt Pszczyzny.

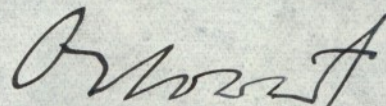
Metalurgia. Na skutek reorganizacji, przeprowadzonej przez niejakiego POTT z niemieckiej firmy "BALLESTREM", hutę śląską zostały zjednoczone w dwóch wielkich przedsiębiorstwach: "VEREINIGTE OBER-SCHLESISCHE HUETTENWERKE A.G." oraz w pozostającym dawniej w czeskim posiadaniu "BERG-und-HUETTENWERKS GESELLSCHAFT". Jeszcze przed napadem na Polskę niemieckie konsorcjum wykupiło wszystkie akcje, które znajdowały się w posiadaniu firmy "SCHNEIDER-CREUSOT".

Cynk. W przemyśle cynkowym nastąpiło również połączenie przedsiębiorstw. Nowo utworzona "SCHLESISCHE A.G. für BERGBAU und HUETTENBETRIEBE" kontroluje ~~WRZE~~ wraz z koncernem ~~XXXXX~~ GIESCHE cały górnośląski przemysł cynkowy. Większa część koncernu GIESCHE stanowi własność amerykańską i należy do "SILESIAN AMERICAN CORPORATION", kontrolowanej przez HARRIMANA i dlatego Niemcy nie zastosowali tu swoich normalnych metod wywłaszczeniowych.

Reorganizacja powyższa została przeprowadzona pod naczelnym kierownictwem "HAUPTTREUHANDLERSSTELLE OST".

Od maja 1943 r. zwrócono większą uwagę na zagadnienia obrony Śląska i rozpoczęto organizowanie urzędów pod nazwą "AWSKOMISSAR", którym powierzono organizowanie przy pomocy Volksdeutschow obrony i zwalczania partyzantki i sabotażu.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 18.III.1944 /.

Orłowski por. dr.